

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2025 m. lapkričio 18 d., Nr. 25-176SM

DĖL PASTABŲ IR SIŪLYMŲ ĮSAKIMO PROJEKTUI NR. 25-16483

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK), susipažinusi su nauja redakcija išdėstomu įsakymo dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 1-210/3-344 „Dėl Elektromobilių naudojimo ir elektromobilių įkrovimo infrastruktūros plėtros veiksmų plano patvirtinimo“ projektu (toliau – Veiksmų planas), žemiau teikia pastabas ir siūlymus.

Dėl numatomų elektromobilių registracijų tikslų realistiškumo

LVK atkreipia dėmesį, kad Veiksmų plane numatyti 2025–2030 m. N1 kategorijos elektromobilių registracijos tikslai ženkliai prasilenkia su šiaandienine rinkos dinamika. Pačiame Veiksmų plane pateikti duomenys rodo, kad 2025 m. rugsėjo 1 d. N1 klasės elektromobilių dalis sudarė vos 2,2 proc., tai yra tik 11 proc. nustatyto tikslo. Atsižvelgiant į tai, kad Veiksmų plane keliamas tikslas, jog iki 2030 m. elektromobiliai sudarytų 80 proc. visų naujų N1 kategorijos registracijų, o šiaandien jų dalis tesiekia kiek daugiau nei 2 proc., akivaizdu, kad toks rodiklis šiuo metu yra neproporcingai aukštas ir realiai sunkiai įgyvendinamas.

Taip pat pažymėtina, kad remiantis Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ rodiklių stebėseną, kurią atlieka Valstybės kontrolė, dauguma 2021 m. iškeltų elektromobilumo tikslų ir taip nebus pasiekti. Todėl kyla pagrįstas klausimas, kodėl dabar keliami dar ambicingesni tikslai, regis, nenumatant jokio papildomo finansavimo (ši problema aktuali kalbant apskritai apie tikslus).

N1 kategorijos transporto priemonių elektrifikaciją riboja komercinės veiklos specifika: reikalingas ilgesnis realus nuvažiuojamas atstumas, kuris dėl apkrovos ir oro sąlygų ženkliai svyruoja. Įkrovimo logistiką sunkina ilgesnė įkrovimo trukmė ir ribotas infrastruktūros prieinamumas, o verslui vis dar trūksta praktinės patirties su elektromobilių eksploatacija. Dėl šių aplinkybių pereinamuoju laikotarpiu verslas priima atsargesnius sprendimus, todėl N1 segmentas vystosi lėčiau nei M1.

Atsižvelgiant į nurodytus veiksnius, LVK siūlo įvertinti galimybę koreguoti N1 kategorijos tikslus arba numatyti papildomas, specialiąsias skatinimo priemones, kurios leistų realistiškiau ir nuosekliau artėti prie 2030 m. numatytų siekių.

Atitinkama problematika aktuali ir kalbant apie Elektra varomų sunkiųjų transporto priemonių skatinimą. Šiai dienai rinkoje nėra rentabilių N2 ar N3 klasės elektra varomų transporto priemonių, iškalbingas ir siūlymas, kai būtų įsigyta vos 50 transporto priemonių, nors Lietuvos vilkikų parkas skaičiuojamas dešimtimis tūkstančių. Atsižvelgiant į jau ir taip vėluojamus pasiekti elektromobilumo tikslus, siūlome nukreipti finansavimą į priemones, kurios turi

aukščiausią naudos ir kaštų santykį, o siekiant žalinti sunkųjų transportą, prioritetą teikti kitais alternatyviaisiais degalais varomoms transporto priemonėms.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė